

De Hoge Raad en de opleiding

Dr. G. Bergiers

Hoge Raad van artsen-specialisten en van huisartsen... in theorie

Kwaliteit en veiligheid van zorg beginnen met een uitstekende opleiding van de zorgverleners. Een goede opleiding is gebaseerd op een coherent leertraject dat op geregelde tijdstippen objectief geëvalueerd wordt en dat veilige overgangen voorziet tussen de verschillende fasen van het traject.

De Hoge Raad garandeert de kwaliteit van dit leertraject door bij te dragen aan een voortdurende verbetering van de stages en van de bijscholingen. Daartoe houdt de Hoge Raad rekening met twee belangrijke criteria:

1. de ontwikkelingen op wetenschappelijk en internationaal vlak,
2. de verwachtingen van alle betrokken stakeholders (de bevolking, de professionals in de gezondheidszorg en hun beroepsverenigingen, de universiteiten, de andere bevoegde overheden en de stagiairs of professionals tijdens hun vorming).

Concreet adviseert de Hoge Raad de Minister van volksgezondheid over:

- de erkenningscriteria voor huisartsen en artsen-specialisten;
- de erkenningscriteria voor de stagemeeester en stagediensten;
- de evaluatie van de aanvragen tot erkenning als stagemeeester en stagedienst;
- algemene aanbevelingen rond professionele vorming.

In de praktijk... een Belgisch verhaal

- 1 Lachwekkende middelen, vrijwilligerswerk
- 2 Adviezen die werden uitgebracht na moeizame onderhandelingen worden niet gepubliceerd door de minister... behoudens “hoogdringendheid”
- 3 Geen beroepscommissie meer
- 4 In de greep van regio's en universiteiten

Huidige inconsistenties

1. De kandidaat-specialist kiest zijn opleidingscentra niet: traject wordt opgelegd door coördinerend... universitair stagemeeester
2. Coördinerend stagemeeester verantwoordelijk voor 50 assistenten
3. Moeilijk voor de ASO om uit het "netwerk", of zelfs de regio of het land te stappen
4. Geen enkele echte evaluatie van de kwaliteit van de stage: omerta
5. Naleving van de arbeidsreglementering??
6. Erkeningscommissies: "ondoorzichtige" werkwijze voor de ASO
7. Geen beroepscommissie meer

dus?

Brief van minister De Block over de rol van de coördinerende stagemeeesters en de erkenningscommissies

Ten einde de CS te kunnen valoriseren, is het noodzakelijk erkenningsvoorwaarden en opdrachten te formuleren. Mede gelet op voornoemd advies van de FRZV, kunnen deze onder meer betrekking hebben op volgende aspecten.

- De CS is houder van de bijzondere beroepstitel waarvoor hij opleiding aanbiedt
- De CS bezit didactische, klinische en organisatorische capaciteiten
- De CS heeft een aantoonbare klinische activiteit binnen het specialisme waarvoor hij optreedt
- De CS heeft een documenteerbare wetenschappelijke activiteit
- De CS biedt, in samenwerking met andere stagemeeesters, een volledig professioneel en pedagogisch opleidingspakket aan; hij sluit hierover een samenwerkingsovereenkomst af met de medewerkende stagemeeesters; de CS ziet toe op een coherent en volledig opgesteld plan van opleidingsdoelstellingen over de verschillende stagecomponenten heen, zodat de eindtermen over het geheel en binnen de duur van de stage kunnen worden bereikt
- De CS organiseert theoretische vorming voor de artsen in opleiding, die pertinent is voor de professionele opleiding, in samenwerking met de andere stagemeeesters
- De CS organiseert vorming over het Belgisch gezondheidzorgsysteem en over de wetgeving over de gezondheidsberoepen
- De CS organiseert periodiek opleiding voor de stagemeeesters, in samenwerking met deze stagemeeesters. Deze opleiding houdt onder meer aspecten van kwaliteit van de stage in.
- De CS vergewist zich van de kwaliteit van de aangeboden stage, de stagemeeester en de stagedienst
- De CS ziet toe op de overeenkomst *sui generis* met de arts in opleiding en de billijke vergoeding, alsook de wachtvergoedingen
- De CS staat mee in voor de organisatie van een opleidingscommissie (zie infra) waarin de betrokken stagemeeesters van algemene en universitaire ziekenhuizen, en gebeurlijk ook van extramurale stagediensten, mee opgenomen worden

Advies van de Hoge Raad: voorwaarden

- **Geactualiseerde erkenningscriteria** moeten de objectieve wettelijke basis vormen om de kwaliteit van de vorming te evalueren. Die wettelijke basis is overigens noodzakelijk opdat de bevoegde autoriteit kan aantonen dat België voldoet aan de verwachtingen van de andere lidstaten in het kader van de Europese mobiliteit.
- **De actualisering van de bijzondere criteria voor alle specialismen** is dus een voorwaarde voor elke kwaliteitsaanpak. De HR-CS stelt voor dat de Ministeriële Besluiten met de actualisatie van de specifieke criteria van alle disciplines, **gepubliceerd worden binnen een redelijke termijn** na het eindadvies van de HR-CS.

Een vijfjaarlijkse evaluatie en actualisatie – zoals in andere Lidstaten van de E.U. – wordt aanbevolen.

Advies van de Hoge Raad: kandidaat-specialist

- Stageplan opgesteld onder begeleiding (sic; bemerk de flou artistique) van de coördinerend stagemeeester... die geen universitair moet zijn. Realistisch?
- Essentiële rol voor enquêtes... te versturen naar de Hoge Raad, die advies zal verstrekken. Enquêtes bestaan in het noorden van het land... en zijn onbekend in het zuiden. Publicatie?
- Coach en ombudspersoon

Advies van de Hoge Raad: subsidiariteit

- Functioneel opleidingsnetwerk rond een universiteit.
- Elk netwerk organiseert een “overkoepelende opleidingscommissie” met alle stagemeeesters.
- “Opleidingscommissie van het specialisme” voor elk specialisme: stagemeeesters en vertegenwoordigers van de assistenten.
- Colleges bestaande uit verschillende functionele opleidingsnetwerken: regionaal of federaal?

Nieuwe functies

- Coördinerend stagemeeester
- Stagemeeester
- Stagemeeester verantwoordelijk voor het stagetraject: praktisch coördinator van max. 8 kandidaten
- Coach/mentor: lid van het stageteam voor dagelijkse problemen
- Onafhankelijk ombudspersoon...

Rol van de Hoge Raad

- Verslag van de opleidingscommissie van het specialisme en van het netwerk
- Zelfevaluatie-rapport van de stagemeeester
- Verslag van de ombudspersoon: audit mogelijk
- Verslag van de assistent: verplicht na elke stage

- Erkenning van de stagemeeesters...

- Wie? Wanneer? Hoe?

MAAR....

- De HR-CS stelt voor om – ondersteund door de diverse overheden – de communicatie en samenwerking te intensifiëren, aan de hand van de uitwisseling van informatie en expertise met de bevoegde structuren van de deelgebieden. Na de zesde staatshervorming, bleef de HR-CS bevoegd voor de erkenning van stagemeeesters (SM) en –diensten (SD). Dit impliceert de (reglementair voorziene) **bevoegdheid van de HR-CS om de kwaliteit van de stagemeeesters (SM) en -diensten te evalueren.**
- De Erkenningscommissies van de Gemeenschappen, zijn bevoegd voor de stageplannen en voor de evaluatie van de kandidaten (ASO) waarbij ze nagaan of de **vooropgestelde eindcompetenties** behaald werden. Als dit niet het geval is, kan het probleem zijn oorzaak vinden bij de ASO maar ook bij problemen van de stagemeeester (SM) of -dienst (SD).
- Het betreft dus aangrenzende competentiezones, met de mogelijkheid van een **grijze zone** tussen de bevoegdheden van de verschillende overheden. Het voorstel tot meer communicatie en samenwerking tussen de overheden, is des te meer verantwoord.
- Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen een beslissing van de erkenningscommissie... federaal of regionaal?